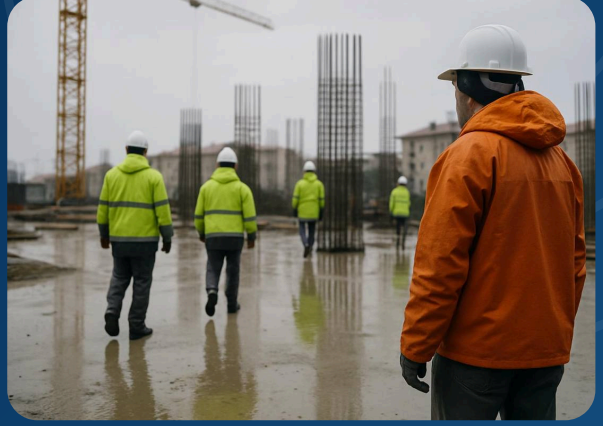

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Yağmurlu Havada Açık Alanda Güvenli Çalışma

Eylül 2026 · Sayı 2 — Sonbahar yağışlarına
hazırlık için işverenlere iş güvenliği notları

Sonbaharla birlikte yağışlar artıyor; şantiye, depo sahası, yükleme alanı ve bahçe gibi açık alanlarda çalışma koşulları da değişiyor. Islak zemin, sudan etkilenen elektrik donanımı ve serin havada ıslak kalan çalışanlar, yaz aylarında öne çıkmayan riskleri gündeme getiriyor. Bu sayıda yağmurlu havalarda açık alanda çalışırken dikkate almanız gerekenleri, mevzuattaki genel çerçeveyi ve uluslararası iyi uygulama önerilerini bir arada derledik.

BÖLÜM 1

İşverenin Yasal Sorumluluğu

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun amacı, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir ^[1].

Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır ^[1]. Bu nedenle açık alanda yürütülen işler de Kanun'un kapsamındadır ^[1].

Yağış gibi hava koşullarından doğan risklerin işyerindeki risk değerlendirmesine yansıtılması ve buna göre önlem alınması, işverenin İSG yükümlülüklerinin bir parçası olarak ele alınmalıdır.

“ Açık alanda çalışmak, iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerinin dışında kalmak anlamına gelmez.

Kanun kimleri kapsamıyor?

Kanun hükümleri; ev hizmetleri, afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri ve çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar gibi sayılan istisnalara uygulanmaz ^[1]. Bunların dışında kalan işyerlerinde Kanun faaliyet konusundan bağımsız olarak geçerlidir ^[1].

BÖLÜM 2

Islak Zeminde Kayma ve Düşme

Yağmur; beton, metal yüzey, merdiven basamağı ve iskele platformlarını kaygan hale getirerek kayma ve düşme riskini artırabilir. Çamurlu ve su birikintili geçiş yolları, özellikle yük taşıyan çalışanlar için ayrı bir tehlike oluşturabilir.

Bu riskleri sahadaki koşullara göre değerlendirmek ve önlemleri yağış başlamadan planlamak, olası kazaların önüne geçmenin pratik yoludur. Aşağıdaki listeyi kendi sahanıza göre uyarlayabilirsiniz.

Islak ve çamurlu yürüme yolları kayma ve düşme riskini artırır.

Yağışlı günler için kontrol listesi

- ✓ Risk değerlendirmesinde ıslak zemin ve yağış koşullarının ele alınıp alınmadığını gözden geçirin.
- ✓ Su biriken geçiş yollarını belirleyin, mümkünse drenaj sağlayın veya güzergâhı değiştirin.
- ✓ Kaygan alanlara görünür uyarı işaretleri yerleştirin.
- ✓ Çalışanlara kaymayı önleyen tabanlı iş ayakkabısı sağlayın.
- ✓ Merdiven, iskele ve yüksekte çalışma platformlarında yağış sırasında çalışmayı yeniden değerlendirin.

BÖLÜM 3

Yağmurda Elektrik Tehlikesi

Açık alanda kullanılan uzatma kabloları, seyyar panolar ve elektrikli el aletleri yağmurda ıslandığında elektrik çarpması riski artabilir. Su birikintilerinin içinden geçen veya hasarlı yalıtımlı kablolar bu riski daha da büyütebilir.

Kanun'un amaçları arasında mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi de yer alır ^[1]. Bu çerçevede yağışlı dönemler öncesinde açık alandaki elektrik donanımını gözden geçirmek, iyileştirme çalışmalarının doğal bir parçası olarak düşünülebilir.

Yağmurda elektrikli ekipman ve kablolar özel dikkat ister.

Yağış sırasında elektrikli ekipmanla çalışmaya devam edip edilmeyeceğine dair kararın yetkin bir kişi tarafından verilmesi önerilir.

Islak kablo, ciddi tehlike

Islanmış veya yalıtımı zarar görmüş kablo ve ekipmanlar kontrol edilmeden kullanılmamalı, yağışa karşı korumalı bağlantı elemanları tercih edilmelidir.

BÖLÜM 4

Islaklık ve Soğuk Stresi

ABD'deki NIOSH'a göre aşırı soğuğa veya soğuk ortamlara maruz kalan çalışanlar soğuk stresi yaşayabilir ve soğukla ilişkili hastalık riski altında olabilir [21]. Islak giysilerin vücut ısısı kaybını hızlandırması, serin sonbahar günlerinde de bu riski gündeme getirebilir.

NIOSH, soğuk stresi riski taşıyan çalışanların izlenmesini önermektedir [21]. Uluslararası uygulamadaki bu öneriler, kendi önlemlerinizi planlarken iyi uygulama örneği olarak dikkate alınabilir.

Islak giysiyle serin havada çalışmak soğuk stresine yol açabilir.

Soğuk stresine karşı yapabilecekleriniz

Soğuk stresi açısından risk altındaki çalışanları belirleyin ve izleyin [21].

Yağmurluk ve su geçirmeyen iş kıyafeti gibi uygun kişisel koruyucu donanım sağlayın.

Islanan çalışanlar için kuru giysi değiştirme ve ısınma imkânı oluşturun.

Uzun süreli açık alan işlerinde dinlenme aralarını hava koşullarına göre planlayın.

BÖLÜM 5

Eğitim ve Çalışanların İzlenmesi

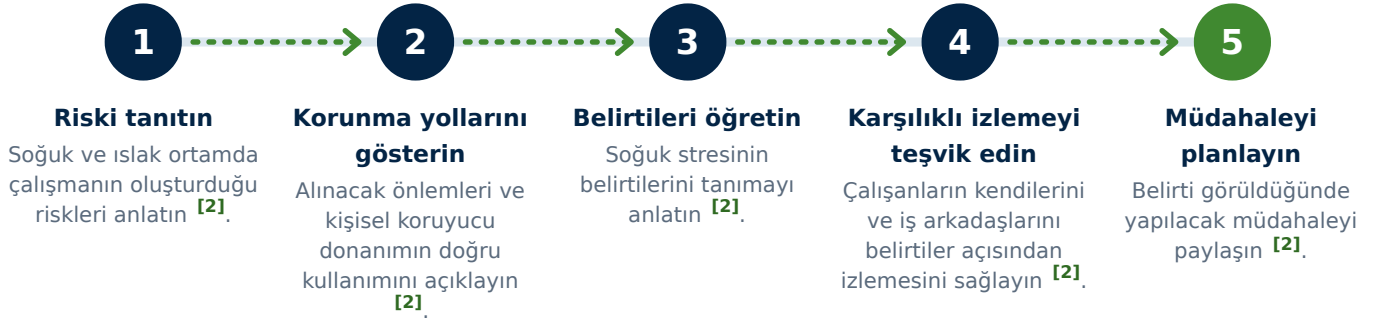
Önlemlerin sahada işe yaraması, çalışanların riskleri tanımasına bağlıdır. NIOSH, soğuk stresi eğitiminin çalışan riski, korunma, belirtiler, kişinin kendisini ve iş arkadaşlarını belirtiler açısından izlemesi, müdahale ve kişisel koruyucu donanım konularını kapsamasını önermektedir [21].

Bu başlıkları, yağışlı hava koşullarına özgü kayma ve elektrik riskleriyle birlikte ele alan kısa bir sezon öncesi bilgilendirme, çalışanlarınızın farkındalığını artırabilir. Aşağıdaki adımlar uluslararası uygulamadaki eğitim içeriğine dayanmaktadır.

“ Riskini tanıyan çalışan, iş arkadaşını da korur.”

Sezon öncesi eğitim akışı

Biliyor muydunuz?

6331 sayılı Kanun yalnız kadrolu çalışanları değil, çırak ve stajyerleri de kapsar [1]. Yağışlı günlerde sahaya çıkan stajyerlerinizi de bilgilendirme ve önlem planlarınıza dahil etmeyi unutmayın.

Yağmurlu havalarda açık alanda güvenli çalışmak; zemin, elektrik ve soğuk stresi risklerini önceden görüp önlemleri yağış başlamadan planlamakla mümkün. Risk değerlendirmenizi sonbahar koşullarına göre güncellemek ya da çalışanlarınız için bilgilendirme planlamak isterseniz, Gözek OSGB olarak İSG profesyonellerimizle her zaman yanınızdayız.

Kaynaklar

TÜRK MEVZUATI

- 1 **Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü TÜRK MEVZUATI**
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120630-1.htm>

ULUSLARARASI KAYNAKLAR

- 2 **Cold and Work: Types, Causes, Preparation | Cold Stress | CDC ULUSLARARASI**
<https://www.cdc.gov/niosh/cold-stress/>

Bu bülten bilgilendirme amaçlıdır; hukuki görüş yerine geçmez. Mevzuatın güncel hâli için kaynaklara başvurunuz. Metindeki [n] işaretleri yukarıdaki kaynak numaralarıdır. Hukuki yükümlülükler yalnız Türk mevzuatına dayanır; uluslararası kaynaklar genel bilgi ve iyi uygulama amaçlıdır.

Gözek OSGB

gozekdanismanlik.com.tr

Bültene abone olun: gozekdanismanlik.com.tr/bulten-aboneliği

Çevrimiçi okuyun

